

عنوان مقاله:

ویژگی های مطلوب قراردادهای نفتی؛ رویکرد اقتصادی- تاریخی به عملکرد قراردادهای نفتی در ایران

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشنامه اقتصاد انرژی ایران، دوره 3، شماره 9 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 61

نویسنده:

مسعود درخشان - دانشیار دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه مقاله:

بعد از بررسی اجمالی قراردادهای نفتی ایران از امتیازنامه های رویتر و داری تا قراردادهای بیع متقابل، ویژگی های مطلوب قراردادهای نفتی را به شرح ذیل بررسی کرده ایم: حاکمیت و مالکیت بر منابع نفتی، حقوق و منافع ملی در زنجیره عملیات نفتی، انتقال دانش و مهارت های فنی، و افزایش سهم دولت از عواید نفتی. ارزیابی قراردادهای نفتی در یک دوره 140 ساله، از رویتر (1251) تاکنون، نشان می دهد که توجه اصلی دولت ها همواره معطوف به افزایش درآمدهای ارزی بوده است. در حالت کلی، اعمال حاکمیت و مالکیت بر منابع نفتی در قراردادهای معمولاً محل نزاع بین دولت ها و شرکت های نفتی نبوده است زیرا در حقوق بین الملل، حاکمیت دولت ها بر منابع طبیعی به رسمیت شناخته شده است. نکته بسیار مهم، تشخیص دلالت های این ویژگی در فرآیند عملیات نفتی شرکت های خارجی است که تابعی از دانش و تجربه شرکت ملی نفت است. دو ویژگی بعدی، کم و بیش در تمام قراردادهای نفتی مورد توجه بوده است بدون آن که نتیجه ملموسی از آن حاصل شده باشد زیرا ثمربخشی این دو ویژگی مستلزم کوششی درون زا برای ارتقاء سطح دانش و مهارت های فنی در صنعت نفت و همچنین تغییر رویکرد مقامات دولتی به جایگاه نفت در توسعه اقتصادی است. در غیر این صورت، از انعقاد قراردادهای نفتی با شرکت های نفتی بین المللی نمی تون ارتقاء توان کارشناسی و مدیریتی شرکت ملی نفت برای نیل به سطح شرکت های نفتی ملی- بین المللی را انتظار داشت.

کلمات کلیدی:

قراردادهای نفتی، منافع ملی، انتقال دانش فنی، حاکمیت و مالکیت بر منابع نفتی، ساز و کار سهم بری در قراردادهای نفتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/707652>

